

tal til det Forslag, det har fremfat om Anstæffelsen af et flydende Fort til Kjøbenhavns Næb, og i den Henseende tror jeg ikke, at den høitagede Regjering — dog ingenlunde den nuværende høitærende Krigsminister — vil kunne fralægge sig al Skyld. Rigsdagen har med Hensyn til Kjøbenhavns Befæstning mod Søfiden manglet Noget til en sikker Veiledning. Anlægget af et fast Fort paa Middelgrunden er ingenlunde noget Nyt. Det har saa at sige været bestemt, at der skulde anlægges et Fort paa Middelgrunden, idet det nemlig, efter at to Forter vare gaaede bort ved Forandringen i Loven af 1858, bestemtes, at der skulde anlægges et Fort paa Middelgrunden, men det Fort, som den Gang var projekteret anlagt der, skulde ikke ligge paa det Sted, hvor man nu ønsker at anlægge Fort. Da der for to Aar siden forelaa os et bestemt Forslag om Kjøbenhavns Befæstning baade mod Land- og Søfiden, var der ikke deri optaget et Fort paa Middelgrunden, hvorimod der deri var optaget et Fort paa Stubben; men da man nu har udfærdigt Landbefæstningen af Kjøbenhavn i anden Linie, fremkommer man med et bestemt Forslag til et Fort paa den nordlige Ende af Middelgrunden. Jeg kan godt forstaa, at ærede Medlemmer vige noget tilbage for den Befæstning, som vil være forbunden med Opførelsen af et saadant Fort, og det saa meget mere som det virkelig er en stor Naayon uden omkring dette Fort — vistnok en Kurve af indtil 18 Fod — det kommer til at beskrive. Jeg skal tilmed for mit Vedkommende bemærke, at jeg ikke har saa stor en Lillid til Afspærringen af Hollænderdybet ved passive Forhindringer, som maasse mange Andre have. Hollænderdybet er ikke noget smalt Farvand, men det er derimod temmelig bredt, og det vil derfor være vanskeligt at afspærre det. Det skal afspærres for begge Ender, og det vil være tvivlsomt, dels om man vil kunne faae Lid til at nedlægge alle de passive Søminer, inden Krigen bryder ud, og dels om det vil være muligt at holde dem paa et bestemt Sted. Afspærringen af Hollænderdybet er ingenlunde saa let at udføre i Praxis som at tegne af paa et Kort. En anden Mangel ved Afspærringen af Hollænderdybet er den, at selv om man har faaet Dybet fuldkommen spærret, er dog Afstanden fra det Sted, som skal beskyttes, saa ringe, at man ikke kan vise Angrebet saa langt bort, at det kommer udenfor Bombardementsafstand. Dersom vi havde et Løb til Kjøbenhavn af samme Beskaffenhed som Løbet til den preussiske Krigshavn Wilhelmshafen, der gaar langt Nord paa imellem Grundene, 5 à 6 Mile Nord for Byen, og dersom man da kunde afspærre Afgangen til dette Løb, vilde man have vundet overordentlig Meget; men selv om man afspærre Hollænderdybet, vil man, som sagt, ikke derved opnaa, at Fjenden kommer udenfor Bombardementsafstand, det vil sige i den Distance, som er nødvendig, for at Skibe ikke skulle kunne

angribe Kjøbenhavn. Dersom vi kunde foretage Afspærringen ved Kronborg og Helsingborg ved Hjælp af Torpeder, var det en ganske anden Sag; men naar vi ikke kunne sikke os, at Hollænderdybet bliver afspærret, kunne vi heller ikke sikke os imod, at fjendtlige Skibe kunne trænge ind i Svælget, og Svælget er et meget bekvæmt Sted til et Bombardement. Jeg kan derfor godt forstaa, at den Plan, som er fremkommen fra enkelte Militæres Side, og som gaar ud paa at udlægge flydende Forter til Kjøbenhavns Forsvar, har tiltalt adskillige ærede Medlemmer af Udvalget, og det saa meget mere som der blandt Medlemmerne af de Kommissioner, hvis Betænkninger have foreligget, findes sagtyndige Fagmand, der fuldkommen have tiltraadt den Anskuelse, at Kjøbenhavn kan forsvares fra Søfiden ved flydende Forter, hvorhos det jo maa indrømmes, at Udlægningen af saadanne vilde være et Fremskridt fremfor, hvad vi nu have. Disse flydende Forter have imidlertid — hvad der allerede er blevet fremhævet her — ikke været prøvede. Man kender dem ikke, og Mindretallet har derfor ikke turdet driste sig til at bygge nogen Plan derpaa. Jeg skal endvidere henlede Opmærksomheden paa, at man i Rusland har bygget et Slags flydende Forter, som efter engelsk Tode ere cirkelrunde og skarpe i Vandgangen, men som have den Fordel, at de kunne bevæge sig selv. Det kan gjerne være muligt, at man vil komme til det Resultat, at det vil være rigtigt at indrette de flydende Forter saaledes, at de kunne bevæge sig selv, fremfor at bygge dem saaledes, at de skulle transporteres. Naar de da først kom til at bevæge sig selv, kunde de efterhaanden komme til at bevæge sig hurtigere og hurtigere, indtil de tilsidst bleve rigtige Pantserfibe, og rigtige Pantserfibe ville i alt Fald være bedre end flydende Forter. Vi have imidlertid ikke dristet os til at fremkomme med en Plan af denne Bestaafenhed. — Endvidere vil jeg behøve at tilføje, at det har ladet Kjøbenhavns Søforter ligge ganske urørte. Det er dog virkelig kun en ringe Sum, som er forlangt til at give dem den Styrke, de nu mangle, og saalænge man ikke har kunnet forlade Kjøbenhavn som Station for Flaaden og som den vigtigste Oplagsplads for Sørens Arsenaler, vil det ikke være forstandigt at lade Søforterne ligge, saaledes som de nu ere, men det vilde da være rigtigt at bevilge de mindre Summer, som ere forlangte hertil. — Det var disse enkelte Bemærkninger, jeg vilde gjøre med Hensyn til Planen. Denne indeholder efter min Mening gode Momenter, men jeg vil dog nu spørge, om man kan sige, at den er alvorlig ment? Jeg kan godt forstaa, at der fra dette Things Side bør gaas frem — jeg kunde selv være tilbøjelig til i en vis Grad at dele denne Anskuelse — med stor Varsomhed, naar der forlanges store Midler til extraordinære Arbejder, og at man i Tide maa